

her paa Verne, og for at holde en Kirkegaard ordentlig, maatte Græsset slaas oftere; det maatte maasske gjøres hver Maanedsbag, indtagen paa saadanne Steder, der ere meget ufrugtbare. — Med Hensyn til en Forpligtelse for Kirkeieren at vedligeholde sin egen Stol, da forekommer det mig, at der ikke er Grund til at optage en særlig Bestemmelse i den Henseende. — Det er ganske sikkert, at disse Forhold staae i Forbindelse med hele Tiendepligten og skrive sig fra en ældre Tid; men nu at gjøre nogen Forandring i den Henseende, kan jeg ikke finde Anledning til. Vigtigere er naturligviis det Spørgsmaal, som en æret Rigsdagsmand har reist om, at man igjen burde optage Bestemmelsen om Kirkeierens Forpligtelse til at udvide Kirken, naar den ikke afgav tilbørlig Plads for Menigheden. Det kan ikke negtes, at en Regering altid har en overordentlig Støtte, naar den med Hensyn til et eller andet væsentligt Spørgsmaal er i Overensstemmelse med et af Rigsdagens Thing; men det forekommer mig virkelig, at jeg i det andet Thing har anført saamange Grunde for Kirkeierens Forpligtelse i den Henseende, at jeg selv om det ærede Folkething atter optog denne Bestemmelse i Loven, næsten vilde opgibe Haabet om at kunne gennemføre den; skulde imidlertid dette Thing ønske en saadan Bestemmelse optagen, kan jeg naturligviis ikke have Noget imod at gjøre Forsøg paa, om dette Things Indflydelse, i Forening med min egen Anskuelse, maatte være saa mægtig, at det, som jeg i den Henseende antager for rigtigt, derved kunde opnåes. Jeg maa dog bemærke, at jeg ikke kan ansee Spørgsmaalet om Kirkeierens Forpligtelse til at udvide Kirkerne præjubiceret ved Loven, saaledes som den nu foreligger. Det vil erindres, at denne Forpligtelse udtrykkelig var udtalt i Loven, saaledes som den blev forelagt af Regeringen; ved anden Behandling blev der af Landstinget indsat en Bestemmelse, som indeholdt en Tvivl, om denne Forpligtelse paahvilte Kirkeierne; jeg protesterede derimod og forlangte ved tredje Behandling, at denne Bestemmelse skulde udgaae, netop fordi deri ytredes Tvivl om Noget, som jeg aldeles ikke ansaae for tvivlsomt — og hele den paagældende Paragraph blev da ubeladt. Jeg troer

derfor ikke, man kan sige, at Spørgsmaalet er præjubiceret ved, at Bestemmelsen paa denne Maade er udgaaet af Loven. Jeg tilstaaer, at Administrationen og Domstolene undertiden ikke kunne fatte hinanden; jeg vilde ikke kunne fatte den Domstol, der ikke anerkjendte det for vedkommende Kirkeierers Pligt at udvide Kirken, naar den ikke længer afgav Plads for Menigheden. Der er jo imidlertid mange Ting, jeg ikke kan forstaae, og det vil derfor ikke være nogen afgjort Sag, at ikke en dybere Indsigt kunde komme til et andet Resultat end det, jeg anseer for det rigtige — men jeg kan, som sagt, ikke fatte det.

Dam: Jeg hører ganske vist ikke til dem, der tør ansee sig saa høit stillede, at jeg drister mig til at udtale nogen Dom, om den „Lustning“, her er Tale om, er katholsk eller ikke katholsk, men jeg skal kun ganske simpelt udtale, at jeg i Meget samstemmer med den Udtalelse, der fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro). Den ærede Minister yttrede, at den ærede Rigsdagsmands Udtalelse var smuk, og jeg vil heller ikke sige, at den for mig stillede sig som styg; tværtimod, det forekommer mig, at den i det Hele taget ikke var mindre rigtig end smuk. Det var imidlertid ikke for at udtale dette, at jeg begjærede Ordet. — Deels ved at tage Hensyn til Lovforslagets Titel, og navnlig bets „med videre“, og deels foranlediget af flere Udtalelser her i Thinget er jeg bleven henledet paa den Tanke, om det ikke kunde være rigtigt at bringe under Overveelse, om ikke et vist Forhold, som man kun paa en Maade er streift ind paa i Lovforslaget, burde optages deri. Det er i S. 33, tror jeg, at der tales om et af Ministeriet approberet Budget med Hensyn til visse Kirkers Udgifter, hvilket ikke maa overskrives; og det Forhold, hvortil jeg sigter, er Kirkerens Regnskabsvæsen. Dette tror jeg er et Forhold, som efter sin Natur maa staae i nært Slægtskab med denne Lovs øvrige Indhold, og da det er mig bekendt fra visse Egne af Landet og navnlig fra saadanne Egne, hvor Kirkerne eie sig selv, at der er fremkommet Misnøie med Kirkeregnstabets Afslæggelse, saa vil jeg endskjøndt jeg ikke bestemt tør sige, om